

Євроінтеграція

Європейська інтеграція — це процес політичної, юридичної, економічної інтеграції європейських держав, у тому числі й частково розташованих в Європі. На даний момент європейська інтеграція досягається в основному за рахунок розширення Європейського Союзу та Ради Європи.

Мета ЄС

Створення економічного союзу з найвищим рівнем інтеграції економік держав (спільна зовнішня економічна політика, спільний ринок послуг, матеріальних благ, капіталу і праці, а також спільна валюта) і політичного союзу, а також впровадження спільного громадянства.

Історія

На території Європи єдиними державними утвореннями, порівнянними за розмірами з Європейським союзом, були Західна Римська імперія, Франкська держава, Священна Римська імперія. Протягом останнього ж тисячоліття Європа була роздроблена. Європейські мислителі намагалися придумати спосіб об'єднати Європу. Ідея створення Сполучених штатів Європи спочатку виникла після Американської революції.

Ця ідея отримала нове життя після Другої світової війни, коли про необхідність її здійснення заявив Вінстон Черчилль, який закликав 19 вересня 1946 року у своїй промові в Цюріхському університеті до створення «Сполучених штатів Європи». Як результат, в 1949 році була створена Рада Європи — організація, яка існує досі. Рада Європи зосередила свою діяльність на проблемах забезпечення прав людини в європейських країнах.

Перший етап Європейської інтеграції

В 1951 ФРН, Бельгія, Нідерланди, Люксембург, Франція, Італія створили Європейське об'єднання вугілля та сталі, метою якого стало об'єднання європейських ресурсів з виробництва сталі та вугілля, яке, на думку його творців, повинно було запобігти черговій війні в Європі. Велика Британія відмовилася брати участь в цій організації з міркувань збереження національного суверенітету.

З метою поглиблення економічної інтеграції ті ж шість держав у 1957 році заснували Європейське економічне співтовариство (ЄЕС) та Європейське співтовариство з атомної енергії. Найважливішим з цих трьох європейських співтовариств було Європейське економічне співтовариство, так що пізніше воно стало іменуватися просто Європейським співтовариством. ЄЕС було засновано Римським договором 1957 року, який набрав чинності 1 січня 1958. В 1959 членами ЄЕС був створений Європейський парламент.

Процес розвитку та перетворення цих європейських співтовариств в сучасний Європейський союз відбувався шляхом одночасної структурної еволюції та інституційної трансформації в більш згуртований блок держав з передачею все більшого числа функцій керування на наднаціональний, з одного боку, і збільшення числа учасників європейських співтовариств з 6 до 27 держав.

Другий етап Європейської інтеграції

У січні 1960 Велика Британія і ряд інших країн, що не увійшли до ЄЕС, сформували альтернативну організацію — Європейську асоціацію вільної торгівлі. Велика Британія, однак, незабаром зрозуміла, що ЄЕС — набагато більш ефективне об'єднання, і прийняла рішення про вступ до ЄЕС. Її приклад наслідували Ірландія та Данія, чия економіка істотно залежала від торгівлі з Великобританією. Аналогічне рішення прийняла й Норвегія.

Перша спроба в 1961–1963, однак, закінчилася невдачею в зв'язку з тим, що французький президент де Голль наклав вето на рішення про вступ нових членів до ЄЕС. Аналогічним був результат та переговорів про вступ до 1966–1967.

1967 року три європейські співтовариства (Європейське об'єднання вугілля та сталі, Європейське економічне співтовариство та Європейське співтовариство з атомної енергії) об'єдналися в Європейські співтовариства.

Справа зрушила з мертвої точки лише після того, як генерала Шарля де Голля в 1969 змінив Жорж Помпиду. Після кількох років переговорів та адаптації законодавства Велика Британія вступила до ЄС 1 січня 1973. В 1972 пройшли референдуми про вступ до ЄЕС в Ірландії, Данії та Норвегії. Однак, в Данії народ проголосував на референдумі про входження лише після обіцянок уряду не переходити на єдину валюту Євро, тому в Данії досі в обігу данські крони. А 1975 року замість членства в ЄЕС, Ізраїль підписав договір про асоціативне співробітництво.

Греція подала заявку на вступ до ЄЕС і стала членом спільноти 1 січня 1981.

В 1979 були проведені перші прямі вибори в Європейський парламент.

В 1985 Гренландія отримала внутрішнє самоврядування та після референдуму вийшла з ЄЕС.

Португалія та Іспанія подали заявки в 1977 і стали членами ЄЕС з 1 січня 1986. У лютому 1986 в Люксембурзі було підписано Єдиний європейський акт.

Третій етап Європейської інтеграції

В 1992 всі держави, що входять до Європейського співтовариства, підписали Договір про створення Європейського союзу — Маастрихтський договір. Маастрихтський договір заснував три опори ЄС:

- Економічний та валютний союз (ЕВС),
- Загальну зовнішню політику та політику безпеки (ОВПБ),
- Загальну політику в галузі внутрішніх справ та юстиції.

В 1994 в Австрії, Фінляндії, Норвегії та Швеції проводяться референдуми про вступ до ЄС. Більшість норвежців знову голосує проти. Австрія, Фінляндія та Швеція стають членами ЄС з 1 січня 1995.

Членами Європейської асоціації вільної торгівлі залишаються лише Норвегія, Ісландія, Швейцарія та Ліхтенштейн.

В 1997 р. членами Європейського співтовариства був підписаний Амстердамський договір. Основні зміни щодо Амстердамського договору стосувалися:

- спільної зовнішньої політики та політики безпеки ОВПБ
- створення «простору свободи, безпеки та правопорядку»
- координації в сфері правосуддя, боротьби з тероризмом та організованою злочинністю.

Також 1 червня 1998 року розпочав роботу Європейський центральний банк.

Четвертий етап Європейської інтеграції

9 жовтня 2002 Європейська комісія рекомендувала 10 держав-кандидатів на вступ до ЄС в 2004: Естонію, Латвію, Литву, Польщу, Чехію, Словаччину, Угорщину, Словенію, Кіпр, Мальту. Населення цих 10 країн склало близько 75 млн; їх спільний ВВП по паритетом купівельної спроможності — приблизно 840 млрд. доларів США, приблизно рівний ВВП Іспанії.

Це розширення ЄС можна назвати одним з самих амбітних проєктів ЄС на цей час. Необхідність такого кроку була продиктована бажанням підвести ризику під роз'єднанням Європи, що тривало з моменту закінчення Другої світової війни, і міцно прив'язати до Заходу країни Східної Європи, щоб не допустити їх відкату назад до комуністичних методів правління. Кіпр був включений до цього списку, оскільки на цьому наполягла Греція.

16 квітня 2003 в Афінах 15 «старими» і 10 «новими» членами ЄС був підписаний Договір про приєднання. В 2003 в дев'яти державах були проведені референдуми, а потім підписаний Договір був ратифікований парламентами.

1 травня 2004 Естонія, Латвія, Литва, Польща, Чехія, Словаччина, Угорщина, Словенія, Кіпр, Мальта стали членам Євросоюзу. вступ Кіпру в ЄС відбулося після референдуму, що проводився одночасно в обох частинах острова.

Новітня історія Європейської інтеграції

Після приєднання до ЄС десяти нових країн, рівень економічного розвитку яких помітно нижче середньоєвропейського, лідери Євросоюзу опинилися у становищі, коли основний вантаж бюджетних видатків на соціальну сферу, дотації сільському господарству і т. д. лягає саме на них.

Друга проблема полягає в тому, що після розширення Євросоюзу менш ефективним виявився колишній принцип прийняття найважливіших рішень консенсусом. На референдумах у Франції і в Нідерландах в 2005 проект єдиної Конституції ЄС був відхилений, і весь Євросоюз, як і раніше живе з цілого ряду основоположних договорів.

1 січня 2007 року відбулося чергове розширення Євросоюзу — входження в нього Болгарії та Румунії. Євросоюз перш попереджав ці країни, що Румунії та Болгарії належить ще чимало зробити в області боротьби з корупцією та реформування законодавства. У цих питаннях Румунія, на думку європейських чиновників, відставала, зберігаючи пережитки соціалізму в структурі економіки і не відповідаючи стандартам ЄС.

За лютий 2005 року Європейський союз підписав план дій з Україною. Ймовірно, це стало результатом того, що до влади в Україні прийшли сили, зовнішньополітична стратегія яких спрямована на вступ до Євросоюзу. Водночас, на думку керівництва ЄС, про повноправне членство України в Євросоюзі поки говорити не варто, оскільки новій владі необхідно зробити дуже багато, щоб довести, що в Україні існує повноцінна демократія, що відповідає світовим стандартам, і провести політичні, економічні та соціальні реформи.

Території за межами Європи, що входять до ЄС:

• ***Іспанії:***

- Канарські острови
- Мелілья
- Сеута

• ***Франції:***

- Гваделупа
- Мартиніка
- Реюньйон
- Французька Гвіана

• ***Португалії:***

- Азорські острови
- Мадейра

Органи Європейського Союзу і Європейських Спільнот [ред. • ред. код]

Виконавча влада Європейська Комісія

- законотворча ініціатива
- виконання бюджету
- спостерігає за виконанням європейських законів та бюджетів

Законодавча влада Рада Європейського Союзу

- вирішує законодавчі та бюджетні питання
- заключає міжнародні договори

Законодавча влада Європейський парламент

- вирішує законодавчі та бюджетні питання
- контролює Комісію

Судова влада Суд Європейського Союзу

- забезпечує одностанітність у інтерпретації європейських законів

